

Volba Rady ČT/ČRo: kdo, jak, transparentnost

Q&A o procesu volby členů kontrolního orgánu PSM po novele 225/2023

Otázky a odpovědi o tom, jak se v ČR volí členové Rady ČT a Rady ČRo, jaká jsou kritéria, kdo navrhuje kandidáty a jakou transparentnost zákon vyžaduje.

Načíst
na webu

Rada ČT a Rada ČRo jsou klíčové orgány, které kontrolují vedení veřejnoprávních médií. Tady je věcný přehled, jak se volí po novele č. 225/2023 Sb.

- 1 Kolik členů má Rada ČT a Rada ČRo a kdo je volí?**
Rada ČT: 18 členů — Sněmovna volí 12, Senát 6. Rada ČRo: 9 členů — Sněmovna volí 6, Senát 3. Funkční období 6 let. Rotace po třetinách každé 2 roky byla zrušena novelou 225/2023.
- 2 Proč volba dvěma komorami?**
Senát má jiný volební cyklus a obvykle jiné politické složení než Sněmovna. Jedna většina ve Sněmovně tak nemůže obsadit celou Radu — část míst volí Senát, který se obměňuje po třetinách v jiném rytmu. Analogický princip zná jmenování ústavních soudců.
- 3 Kdo navrhuje kandidáty?**
Právníké osoby s alespoň 10letou existencí, které představují kulturní, regionální, sociální, odborové, zaměstnavatelské, náboženské, vzdělávací, vědecké, ekologické a národnostní zájmy (§ 4 odst. 2 zák. 483/1991 ve znění 225/2023). Nikoliv politické strany.
- 4 Kdo nesmí být členem Rady?**
Funkcionáři politických stran, poslanci, senátoři, členové vlády, soudci Ústavního soudu, NKÚ, ČNB. Také osoby s majetkovou účastí v médiích nebo v reklamě. Nesmí pobírat výhody od osoby s mediálním zájmem.
- 5 Lze člena Rady odvolat?**
Komora, která člena zvolila, ho odvolá jen ze zákonných důvodů (§ 5–6): ztráta předpokladů, závažné narušení důstojnosti funkce nebo jednání zpochybňující nezávislost či nestrannost, neúčast na schůzích déle než 3 měsíce. Usnesení musí být odůvodněno.
- 6 Co dělá EMFA pro nezávislost Rady?**
European Media Freedom Act (Nařízení EU 2024/1083, plně použitelný od 8. 8. 2025), čl. 5 vyžaduje, aby členské státy zajistily redakční a funkční nezávislost PSM a transparentní pravidla pro jmenování a odvolávání jejich vedení. EK má pravomoc kontrolovat.
- 7 Jak může občan ovlivnit volbu Rady?**
Před volbou: navrhnout kandidáta přes právnickou osobu splňující kritéria, oslovit poslance/senátora. Po volbě: sledovat zápisy z jednání Rady, podávat dotazy podle z. 106/1999 Sb. (viz vzor jedlolistu vzor-dotaz-rade).